

Dobre Zakupy – szczegółowe kryteria oceny marek i produktów

Niniejsze kryteria służą do oceny stopnia zaangażowania marek/firm w dwóch obszarach: **ekologii (rozumianej jako ochrona środowiska przyrodniczego) oraz odpowiedzialności społecznej.**

Niniejsze kryteria mogą podlegać zmianom w miarę rozwoju wiedzy w zakresie odpowiedzialnej konsumpcji i produkcji w Polsce. Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie zastrzega sobie prawo do zmiany kryteriów w dowolnym czasie i bez podania powodów.

Niniejsze kryteria powstały z myślą o **producentach**, nie o pośrednikach i sprzedawcach.

O ile nie podano inaczej, wielkości procentowe odnoszą się do ilości danego produktu lub surowca w porównaniu do wszystkich produktów danego typu sprzedawanych przez firmę w skali roku.

Oceny i weryfikacji dokonuje się na podstawie opisu podanego przez firmę na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy oraz w raportach dot. odpowiedzialności społeczno-środowiskowej lub innych źródłach internetowych (np. profilu marki/firmy w mediach społecznościowych). Firma może także sama uzupełnić kwestionariusz dostępny na stronie ([link](#)) lub przekazać informacje Fundacji drogą mailową lub telefoniczną. Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie informuje drogą mailową lub telefoniczną firmę o dokonanej ocenie marki. Firma może uzupełnić informacje przedstawione na stronie i w aplikacji Dobre Zakupy, co może wpłynąć na zmianę oceny marki. Brak odpowiedzi ze strony firmy w ciągu 21 dni oznacza akceptację oceny Fundacji Kupuj Odpowiedzialnie.

UWAGI:

1. Dopuszcza się przyznawanie ocen cząstkowych (np. 2,5 punktu) – decyzja należy do zespołu oceniających.
2. Jeśli marka spełni dwa wymagania mieszczące się w jednym przedziale punktowym – liczba punktów nie sumuje się.

1. EKOLOGIA

Kategoria ta dotyczy wpływu na środowisko (1) zastosowanych surowców, (2) technik produkcji, (3) zarządzania środowiskiem, (4) zastosowanego opakowania oraz (5) wielkości śladu węglowego.

Marka/Firma może otrzymać maksymalnie **7 punktów** w kategorii ekologia. Punktacja w poszczególnych obszarach:

- **Surowce:** max 2 punkty
- **Techniki produkcji:** max 2 punkty
- **Zarządzanie środowiskiem:** max 1 punkt
- **Ślad węglowy:** max. 1 punkt
- **Opakowanie:** max. 1 punkt

5-7 p.	Ocena bardzo dobra
2,5 – 4,5 p.	Ocena zadowalająca
0-2 p.	Ocena niedostateczna

(1) SUROWCE

Kryterium to odnosi się wyłącznie do produkcji surowców. **Nie uwzględnia, więc obróbki i przetwarzania surowca.**

KRYTERIA DLA ŻYWNOŚCI

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „surowce”, **jeśli:**

- powyżej 80% zastosowanych surowców powstało zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego, co oznacza zakaz stosowania nawozów rozpuszczalnych, mineralnych nawozów azotowych, upraw hydroponicznych, nasion roślin modyfikowanych genetycznie, znaczne ograniczenie środków ochrony roślin, a także stosowanie płodozmianu, humusu, nawozów organicznych oraz nasion pochodzących z ekologicznych upraw, co potwierdzono certyfikatem niezależnego organu certyfikującego, spełniającego kryteria Rozporządzenia Rady nr 834/2007 (np. Europejskie logo żywności ekologicznej, Ecoland, USDA, Naturland, Soil Association, Bio Siegel, Demeter).

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „surowce”, **jeśli**:

- 40%-80% zastosowanych surowców powstało zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego, co oznacza zakaz stosowania nawozów rozpuszczalnych, mineralnych nawozów azotowych, upraw hydroponicznych, nasion roślin modyfikowanych genetycznie, znaczne ograniczenie środków ochrony roślin, a także stosowanie płodozmianu, humusu, nawozów organicznych, oraz nasion pochodzących z ekologicznych upraw, co potwierdzono certyfikatem niezależnego organu certyfikującego, spełniającego kryteria Rozporządzenia Rady nr 834/2007 (np. Europejskie logo żywności ekologicznej, Ekoland, USDA, Naturland, Soil Association, Bio Siegel, Demeter)

LUB

- powyżej 80% zastosowanych surowców zostało wytworzonych przy znacznie zmniejszonym zużyciu środków ochrony roślin oraz nawozów syntetycznych, z dbałością o otaczające ekosystemy wodne i leśne (np. nie na terenach powstałych wskutek wyrębu lasów tropikalnych), co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem (np. Fairtrade, Rainforest Alliance, UTZ, RSPO).

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „surowce”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje na temat stosowanych surowców nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zaproponowaną ocenę wysłaną przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

KRYTERIA DLA PRODUKTÓW TEKSTYLNICH

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „surowce”, **jeśli**:

- powyżej 80% stosowanych surowców powstało na zasadach rolnictwa ekologicznego, czyli bez użycia pestycydów, GMO, nawozów sztucznych oraz innych substancji chemicznych o udowodnionej szkodliwości, bez degradacji ekosystemów leśnych oraz bioróżnorodności, co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem ekologicznym (np. GOTS, Soil Association, Organic Exchange OE 100, FSC 100% etc.)

LUB

- powyżej 80% zastosowanych surowców pochodzi z recyklingu lub zostało poddanych upcyklingowi

LUB

- powyżej 80% surowców tekstylnych to te o udowodnionej mniejszej szkodliwości dla środowiska naturalnego (np. len, konopie, tencel).

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „surowce”, **jeśli**:

- 40%-80% stosowanych surowców powstało na zasadach rolnictwa ekologicznego, czyli bez użycia pestycydów, GMO, nawozów sztucznych oraz innych substancji chemicznych o udowodnionej szkodliwości, w trosce o zachowanie bioróżnorodności oraz naturalnego stanu ekosystemów leśnych, co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem ekologicznym (np. GOTS, Soil Association, Organic Exchange OE 100, FSC 100% etc.)

LUB

- 40%-80% zastosowanych surowców pochodzi z recyklingu lub zostało poddanych upcyklingowi

LUB

- 40%-80% surowców tekstylnych to te o udowodnionej mniejszej szkodliwości dla środowiska naturalnego (np. len, konopie)

LUB

- powyżej 80% zastosowanych surowców nie wymaga – na etapie wytwarzania surowca – stosowania niebezpiecznych dla środowiska substancji chemicznych (np. bambus, wełna, jedwab etc.) lub posiada certyfikaty świadczące o niestosowaniu wysoce szkodliwych dla środowiska i zdrowia chemikaliów¹ (m.in. Cotton Made in Africa, Fairtrade).

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „surowce”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje na temat stosowanych surowców nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zaproponowaną ocenę wysłaną przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

---

¹ Zgodnie z klasyfikacją WHO (<https://apps.who.int/iris/rest/bitstreams/1278712/retrieve>)

KRYTERIA DLA ARTYLULÓW DREWNIANYCH I DREWNOPOCHODNYCH

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „surowce”, **jeśli**:

- powyżej 80% drewna powstało na zasadach zrównoważonej gospodarki leśnej, która oznacza dążenie do zachowania ekosystemów w stanie naturalnym, nieprowadzenie wycinki ponad poziom umożliwiający naturalne odnawianie się lasów, unikanie stosowania pestycydów i nawozów sztucznych, zakaz wprowadzania GMO, ochronę rzadkich gatunków, co potwierdzono certyfikatem niezależnego organu certyfikującego, spełniającego kryteria certyfikatu Forest Stewardship Council „Czyste”/100% (w tym: FSC „Czyste”/100%, Soil Association, Rainforest Alliance, Fairtrade)

LUB

- powyżej 80% drewna lub materiałów drewnopochodnych pochodzi z recyklingu lub zostało poddane upcyklingowi.

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „surowce”, **jeśli**:

- 40%-80% drewna powstało na zasadach zrównoważonej gospodarki leśnej, która oznacza dążenie do zachowania ekosystemów w stanie naturalnym, nieprowadzenie wycinki ponad poziom umożliwiający naturalne odnawianie się lasów, unikanie stosowania pestycydów i nawozów sztucznych, zakaz wprowadzania GMO, ochronę rzadkich gatunków, co potwierdzono certyfikatem niezależnego organu certyfikującego, spełniającego kryteria certyfikatu Forest Stewardship Council „Czyste”/100% (w tym: FSC „Czyste”/100%, Soil Association, Rainforest Alliance)

LUB

- 40%-80% drewna lub materiałów drewnopochodnych pochodzi z recyklingu lub zostało poddane upcyklingowi

LUB

- powyżej 80% drewna powstało na zasadach zrównoważonej gospodarki leśnej lub pochodzi z legalnych, udokumentowanych źródeł, co zostało potwierdzone certyfikatem spełniającym kryteria Forest Stewardship Council Mixed/Mieszane lub PEFC

LUB

- powyżej 80% surowców to drewno pochodzące z Unii Europejskiej, Australii, Nowej Zelandii, Kanady i Stanów Zjednoczonych.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „surowce”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje na temat stosowanych surowców nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zapytanie wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

KRYTERIA DLA PRODUKTÓW PAPIERNICZYCH

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „surowce”, **jeśli**:

- powyżej 80% drewna powstało na zasadach zrównoważonej gospodarki leśnej, która oznacza dążenie do zachowania ekosystemów w stanie naturalnym, nieprowadzenie wycinki ponad poziom umożliwiający naturalne odnawianie się lasów, unikanie stosowania pestycydów i nawozów sztucznych, zakaz wprowadzania GMO, ochronę rzadkich gatunków, co potwierdzono certyfikatem niezależnego organu certyfikującego, spełniającego kryteria certyfikatu Forest Stewardship Council „Czyste”/100% (w tym: FSC „Czyste”/100%, Soil Association, Rainforest Alliance)

LUB

- powyżej 80% surowców stanowią odpady produkcyjne lub konsumpcyjne, których legalne źródło zostało udokumentowane, co potwierdzono certyfikatem Niebieskiego Anioła lub FSC Recycled.

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „surowce”, **jeśli**:

- 40%-80% drewna powstało na zasadach zrównoważonej gospodarki leśnej, która oznacza dążenie do zachowania ekosystemów w stanie naturalnym, nieprowadzenie wycinki ponad poziom umożliwiający naturalne odnawianie się lasów, unikanie stosowania pestycydów i nawozów sztucznych, zakaz wprowadzania GMO, ochronę rzadkich gatunków, co potwierdzono certyfikatem niezależnego organu certyfikującego, spełniającego kryteria certyfikatu Forest Stewardship Council „Czyste”/100% (w tym: FSC „Czyste”/100%, Soil Association, Rainforest Alliance, Fairtrade)

LUB

- 40%-80% surowców stanowią odpady produkcyjne lub konsumpcyjne poddane recyklingowi, których legalne źródło zostało udokumentowane, co potwierdzono certyfikatem Niebieskiego Anioła lub FSC Recycled

LUB

- powyżej 80% drewna powstało na zasadach zrównoważonej gospodarki leśnej lub pochodzi z legalnych, udokumentowanych źródeł, co zostało potwierdzone certyfikatem spełniającym kryteria Forest Stewardship Council Mixed/Mieszane lub PEFC

LUB

- powyżej 80% surowców to drewno pochodzące z Unii Europejskiej, Australii, Nowej Zelandii, Kanady i Stanów Zjednoczonych

LUB

- powyżej 80% surowców stanowią odpady produkcyjne lub konsumpcyjne poddane recyklingowi.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „surowce”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje na temat stosowanych surowców nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zapytanie wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

KRYTERIA DLA KOSMETYKÓW

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „surowce”, **jeśli:**

- powyżej 80% gotowych produktów powstało przy użyciu przede wszystkim surowców naturalnych, z których 20% wszystkich składników uprawiano zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego, czyli bez użycia pestycydów, GMO, nawozów sztucznych oraz innych substancji chemicznych o udowodnionej szkodliwości, bez degradacji ekosystemów leśnych oraz bioróżnorodności **oraz** substancje syntetyczne stanowią mniej niż 5% wszystkich substancji, co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem ekologicznym (np. Ecocert Organic, ICEA Organic, Cosmos Organic, Soil Association, BioGarantie).

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „surowce”, **jeśli:**

- 40%-80% gotowych produktów powstało przy użyciu przede wszystkim surowców naturalnych, z których 20% wszystkich składników uprawiano zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego, czyli bez użycia pestycydów, GMO, nawozów sztucznych oraz innych substancji chemicznych o udowodnionej szkodliwości, bez degradacji ekosystemów leśnych oraz bioróżnorodności **oraz** substancje syntetyczne stanowią mniej niż 5% wszystkich substancji, co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem ekologicznym (np. Ecocert Organic, ICEA Organic, Cosmos Organic, Soil Association, BioGarantie)

LUB

- powyżej 80% gotowych produktów powstało przy użyciu przede wszystkim surowców naturalnych **oraz** substancje syntetyczne stanowią mniej niż 5% gotowych produktów, co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem ekologicznym (np. BDIH, Ecocert Natural, ICEA Natural, Cosmos Natural) lub deklaracją producenta

LUB

- powyżej 80% gotowych produktów posiada certyfikat Ecolabel.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „surowce”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje na temat stosowanych surowców nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zapytanie wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

KRYTERIA DLA ŚRODKÓW CZYSTOŚCI

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „surowce”, **jeśli:**

- powyżej 80% gotowych produktów powstało przy użyciu przede wszystkim naturalnych surowców naturalnych, z których 10% wszystkich składników uprawiano zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego, czyli bez użycia pestycydów, GMO, nawozów sztucznych oraz innych substancji chemicznych o udowodnionej szkodliwości, bez degradacji ekosystemów leśnych oraz bioróżnorodności **oraz** substancje syntetyczne stanowią mniej niż 5% wszystkich substancji, co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem ekologicznym (np. Ecogarantie, Ecocert Natural Detergent Made With Organic, Soil Association).

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „surowce”, **jeśli**:

- 40%-80% gotowych produktów powstało przy użyciu przede wszystkim surowców naturalnych, z których 20% wszystkich składników uprawiano zgodnie z zasadami rolnictwa ekologicznego, czyli bez użycia pestycydów, GMO, nawozów sztucznych oraz innych substancji chemicznych o udowodnionej szkodliwości, bez degradacji ekosystemów leśnych oraz bioróżnorodności oraz substancje syntetyczne stanowią mniej niż 5% wszystkich substancji, co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem ekologicznym (np. Ecogarantie, Ecocert Natural Detergent Made With Organic, Soil Association)

LUB

- powyżej 80% gotowych produktów powstało przy użyciu przede wszystkim surowców naturalnych **oraz** substancje syntetyczne stanowią mniej niż 5% gotowych produktów, co potwierdzono wiarygodnym certyfikatem ekologicznym (np. Ecocert Natural Detergent) lub deklaracją producenta

LUB

- powyżej 80% gotowych produktów posiada certyfikat Ecolabel.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „surowce”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje na temat stosowanych surowców nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zapytanie wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

(2) TECHNIKI PRODUKCJI

KRYTERIA DLA ŻYWNOŚCI

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli**:

- powyżej 80% produktów zostało wytworzonych przy zastosowaniu metod mechanicznych, naturalnych procesów chemicznych (np. fermentacja), bez dodatku substancji syntetycznych (barwników, emulgatorów, stabilizatorów czy konserwantów, za wyjątkiem tych, wyszczególnionych w VIII załączniku do rozporządzenia Komisji nr 889/2008), bez organizmów modyfikowanych genetycznie, bez napromieniowywania, co stwierdza się na podstawie wiarygodnego certyfikatu ekologicznego (np. Europejskie logo żywności ekologicznej, Ekoland, USDA, Naturland, Soil Association, Bio Siegel, Demeter) lub deklaracji producenta.

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli**:

- 40%-80% produktów zostało wytworzonych przy zastosowaniu metod mechanicznych, naturalnych procesów chemicznych (np. fermentacja), bez dodatku substancji syntetycznych (barwników, emulgatorów, stabilizatorów czy konserwantów, za wyjątkiem tych, wyszczególnionych w VIII załączniku do rozporządzenia Komisji nr 889/2008), bez organizmów modyfikowanych genetycznie, bez napromieniowywania, co stwierdza się na podstawie wiarygodnego certyfikatu ekologicznego (np. Europejskie logo żywności ekologicznej, Ekoland, USDA, Naturland, Soil Association, Bio Siegel, Dmeter) lub deklaracji producenta.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje na temat technik produkcji nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zapytanie wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

KRYTERIA DLA PRODUKTÓW TEKSTYLNICH

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli**:

- powyżej 80% tkanin zostało wytworzonych bez użycia szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi substancji takich jak przykładowo azotowiazki, formaldehyd, metale ciężkie, wybielacze na bazie chloru, co stwierdza się na podstawie wiarygodnego certyfikatu ekologicznego (np. GOTS, Soil Association, IVN Best etc.) lub deklaracji producenta.

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli**:

- 40%-80% tkanin zostało wytworzonych bez użycia szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi substancji takich jak przykładowo azotowiazki, formaldehyd, metale ciężkie, wybielacze na bazie chloru, co stwierdza się na podstawie wiarygodnego certyfikatu ekologicznego (np. GOTS, Soil Association, IVN Best etc.) lub deklaracji producenta

LUB

- powyżej 80% tkanin zostało wytworzonych z ograniczonym udziałem szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi substancji, takich jak przykładowo azotowiazki, formaldehyd, metale ciężkie, wybielacze na bazie chloru, co stwierdza się na podstawie wiarygodnego certyfikatu ekologicznego (np. Ecolabel, Nordic Ecolabel, Oeko-Tex Standard 100) lub deklaracji producenta.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje na temat technik produkcji nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zapytanie wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

KRYTERIA DLA ARTYKUŁÓW DREWNIANYCH I DREWNOPOCHODNYCH

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli**:
- powyżej 80% gotowych produktów zostało wytworzonych bez – lub – z bardzo ograniczonym udziałem substancji niebezpiecznych i szkodliwych dla środowiska, takich jak np.: lotne związki organiczne w stosowanych farbach i lakierach, kleje zawierające toluen i formaldehyd, impregnaty zawierające chrom co stwierdza się na podstawie deklaracji producenta.

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli**:
- 40%-80% gotowych produktów zostało wytworzonych bez – lub – z bardzo ograniczonym udziałem substancji niebezpiecznych i szkodliwych dla środowiska, takich jak np.: lotne związki organiczne w stosowanych farbach i lakierach, kleje zawierające toluen i formaldehyd, impregnaty zawierające chrom co stwierdza się na podstawie deklaracji producenta.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje na temat technik produkcji nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zapytanie wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

KRYTERIA DLA ARTYKUŁÓW PAPIERNICZYCH

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli**:
- przy produkcji powyżej 80% produktów nie stosuje lub ogranicza użycie substancji niebezpiecznych i szkodliwych dla środowiska takich jak np.: chlor i jego związki, farby i barwniki na bazie ołowiu, barwniki azowe, barwniki zawierające rtęć, kadm, glin, miedź chrom, nikiel, barwniki i wybielacze optyczne, lotne związki organiczne etc., co stwierdza się na podstawie wiarygodnego certyfikatu (np. Niebieski Anioł, FSC Recycled) lub deklaracji producenta (np. skrót TCF lub PCF etc.).

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli**:
- przy produkcji 40%-80% produktów nie stosuje lub ogranicza użycie substancji niebezpiecznych i szkodliwych dla środowiska takich jak np.: chlor i jego związki, farby i barwniki na bazie ołowiu, barwniki azowe, barwniki zawierające rtęć, kadm, glin, miedź chrom, nikiel, barwniki i wybielacze optyczne, lotne związki organiczne etc., co stwierdza się na podstawie wiarygodnego certyfikatu (np. Niebieski Anioł, FSC Recycled) lub deklaracji producenta (np. skrót TCF lub PCF etc.)

LUB

- przy produkcji powyżej 80% produktów znacznie ogranicza użycie substancji niebezpiecznych i szkodliwych dla środowiska takich jak np.: chlor i jego związki, farby i barwniki na bazie ołowiu, barwniki azowe, barwniki zawierające rtęć, kadm, glin, miedź chrom, nikiel, barwniki i wybielacze optyczne, lotne związki organiczne etc., co stwierdza się na podstawie wiarygodnego certyfikatu (np. Ecolabel) lub deklaracji producenta (np. skrót ECF).

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje na temat technik produkcji nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zapytanie wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

KRYTERIA DLA KOSMETYKÓW

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli:**

- powyżej 80% gotowych produktów nie zawiera substancji takich jak:

- Formaldehyd i jego pochodne
- Methylchloroisothiazolinone oraz Methylisothiazolinone
- Nanocząsteczki
- Organiczne związki chlorowe
- Parabeny
- Związki etoksyłowane (PEG, PPG)
- Silikony
- Sodium Lauryl Sulfate i inne drażniące substancje powierzchniowo czynne
- Substancje poddane promieniowaniu rentgenowskiemu oraz gamma
- Substancje ropopochodne (np. parafina i oleje mineralne)
- Syntetyczne barwniki oraz syntetyczne substancje zapachowe

co stwierdza się na podstawie deklaracji producenta

LUB

- powyżej 80% gotowych produktów spełnia kryteria COSMOS Standard (np. Cosmos Natural/Organic, Ecocert Natural/Organic, ICEA Natural/Organic, Soil Association, BDIH etc.).

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli:**

- 40%-80% gotowych produktów nie zawiera substancji takich jak:

- Formaldehyd i jego pochodne
- Methylchloroisothiazolinone oraz Methylisothiazolinone
- Nanocząsteczki
- Organiczne związki chlorowe
- Parabeny
- Związki etoksyłowane (PEG, PPG)
- Silikony
- Sodium Lauryl Sulfate oraz Sodium Laureth Sulfate
- Substancje poddane promieniowaniu rentgenowskiemu oraz gamma
- Substancje ropopochodne (np. parafina i oleje mineralne)
- Syntetyczne barwniki oraz syntetyczne substancje zapachowe

co stwierdza się na podstawie deklaracji producenta

LUB

- 40%-80% gotowych produktów spełnia kryteria certyfikatu COSMOS Standard (np. Cosmos Natural/Organic, Ecocert Natural/Organic, ICEA Natural/Organic, Soil Association, BDIH etc.)

LUB

- powyżej 80% produktów przetworzono w sposób bardziej przyjazny dla środowiska niż w przypadku ich standardowych rynkowych odpowiedników, co potwierdzono odpowiednim certyfikatem (np. Ecolabel).

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje na temat technik produkcji nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zapytanie wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

KRYTERIA DLA ŚRODKÓW CZYSTOŚCI

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli:**

- powyżej 80% gotowych produktów nie zawiera substancji takich jak:

- Formaldehyd i jego pochodne
- Nanocząsteczki
- Chlorowce (chlor, fluor, brom, jod, astat)
- Silikony
- Substancje ropopochodne
- Fosforany
- Fosfiany

co stwierdza się na podstawie deklaracji producenta

LUB

- powyżej 80% gotowych produktów posiada certyfikat taki jak np. Ecogarantie, Ecocert lub Soil Association.

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli**:

- 40%-80% gotowych produktów nie zawiera substancji takich jak:

- Formaldehyd i jego pochodne
- Nanocząsteczki
- Chlorowce (chlor, fluor, brom, jod, astat)
- Silikony
- Substancje ropopochodne
- Fosforany
- Fosfiany

co stwierdza się na podstawie deklaracji producenta

LUB

- 40%-80% gotowych produktów posiada certyfikat taki jak np. Ecogarantie, Ecocert lub Soil Association

LUB

- jeśli powyżej 80% produktów przetworzono w sposób bardziej przyjazny dla środowiska niż w przypadku ich standardowych rynkowych odpowiedników, co potwierdzono odpowiednim certyfikatem (np. Ecolabel, Ecologo etc.).

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „techniki produkcji”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje na temat technik produkcji nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zapytanie wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

POZOSTAŁE KRYTERIA SĄ WSPÓLNE DLA WSZYSTKICH GRUP PRODUKTÓW

(3) ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKIEM

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „zarządzanie środowiskiem”, **jeśli**:

- w powyżej 80% zakładów produkcyjnych wdrożono system zarządzania środowiskiem (np. EMAS, ISO 14100, ISO 26000)

LUB

- powyżej 80% gotowych produktów posiada certyfikat świadczący o zmniejszonej ingerencji w środowisko przyrodnicze (np. Ecolabel, GOTS, Cosmos Standard, Soil Association, Ecocert, FSC, Fairtrade).

Marka/Firma otrzymuje **0,5 punktu** w kategorii „zarządzanie środowiskiem”, **jeśli**:

- w 40%-80% zakładów produkcyjnych wdrożyła system zarządzania środowiskiem (np. EMAS, ISO 14100, ISO 26000)

LUB

- 40%-80% gotowych produktów posiada certyfikat świadczący o zmniejszonej ingerencji w środowisko przyrodnicze (np. Ecolabel, GOTS, Cosmos Standard, Soil Association, Ecocert, FSC, Fairtrade).

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „zarządzanie środowiskiem” **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje na temat zarządzania środowiskiem nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zapytanie wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

(4) OPAKOWANIE

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** za opakowanie, **jeśli**:

- powyżej 80% opakowań powstało z materiałów bardziej przyjaznych dla środowiska (np. papier czy bawełna z recyklingu, surowce biodegradowalne, drewno z certyfikatem, kukurydza niemodyfikowana genetycznie etc.).

LUB

- marka wprowadziła znaczące ograniczenia w stosowaniu plastikowych opakowań, np. dla większości produktów (powyżej 80%) zastosowała konkretne rozwiązania zmniejszające ślad ekologiczny stosowanych opakowań (np. możliwość ponownego napełnienia produktu) lub posiada certyfikaty, które w swoich kryteriach zawierają zapisy dotyczące zmniejszenia negatywnego wpływu opakowania na środowisku.

Marka/Firma otrzymuje **0,5 punktu** za opakowanie, **jeśli**:

- 40%-80% opakowań powstało z materiałów bardziej przyjaznych dla środowiska (np. papier czy bawełna z recyklingu, surowce biodegradowalne, drewno z certyfikatem, kukurydza niemodyfikowana genetycznie etc.)

LUB

- marka wprowadziła pewne ograniczenia w stosowaniu plastikowych opakowań, np. dla części produktów (40%-80%) zastosowała konkretne rozwiązania zmniejszające ślad ekologiczny stosowanych opakowań (np. możliwość ponownego napełnienia produktu) lub posiada certyfikaty, które w swoich kryteriach zawierają zapisy dotyczące zmniejszenia negatywnego wpływu opakowania na środowisku.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „opakowanie”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje na temat opakowań nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zapytanie wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

(5) ŚLAD WĘGLOWY

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „śląd węglowy”, **jeśli**:

- min. 80% zarówno (1) pozyskiwania surowców, (2) przetwarzania surowców jak i (3) dystrybucji gotowych produktów zamyka się na terenie Polski.

Marka/Firma otrzymuje **0,5 punktu** w kategorii „śląd węglowy”, **jeśli**:

- 40%-80% zarówno (1) pozyskiwania surowców, (2) przetwarzania surowców jak i (3) dystrybucji gotowych produktów zamyka się na terenie Polski

LUB

- min. 80% zarówno (1) pozyskiwania surowców, (2) przetwarzania surowców jak i (3) dystrybucji gotowych produktów zamyka się na terenie Europy

LUB

- firma, której jeden lub więcej etapów łańcucha produkcji i dystrybucji zlokalizowane jest poza Europą prowadzi zdecydowane działania na rzecz redukcji śladu węglowego, np. poprzez wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, niskoemisyjnych środków transportu (np. kolej, transport drogą wodną), eliminację lub redukcję plastiku, offset itp.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „śląd węglowy”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje na temat śladu węglowego nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zapytanie wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

2. ODPOWIEDZIALNOŚĆ SPOŁECZNA

Kategoria ta dotyczy odpowiedzialności marki wobec pracowników i pracownic bezpośrednio zatrudnionych oraz wobec osób zatrudnionych przez podwykonawców firmy. Kategoria obejmuje trzy obszary: (1) **standardy pracy**, (2) **ekonomię społeczną** oraz (3) **przejrzystość**.

Maksymalnie marka/firma może otrzymać **7 punktów**.

Punktacja w poszczególnych obszarach:

- **Standardy Pracy**: max **4** punkty
- **Ekonomia społeczna**: max **2** punkty
- **Przejrzystość**: max **1** punkt

5-7 p.	Ocena bardzo dobra
2,5 – 4,5 p.	Ocena zadowalająca
0-2 p.	Ocena niedostateczna

Marka/Firma otrzymuje **4 punkty** w kategorii „standardy pracy”, **jeśli**:

- cały łańcuch dostaw (pozyskiwanie surowca, przetwarzanie surowców, wytwarzanie końcowych produktów) objęty jest wiarygodnymi certyfikatami dot. standardów pracy lub inicjatywy podejmującej działania na rzecz poszanowania praw pracowniczych, a opinie/raporty niezależnych organizacji pracowniczych potwierdzają przestrzeganie standardów pracy przez markę/firmę w stopniu satysfakcjonującym (przykłady certyfikatów-inicjatyw dla pierwszego etapu łańcucha dostaw: np. FSC, Fairtrade i PEFC/ dla dalszych etapów łańcucha dostaw: np. SA8000, GOTS, Biogarantie, członkostwo w Fair Wear Foundation, WFTO / dla wszystkich etapów łańcucha produkcji: np. Soil Association Ethical Trade)

LUB

- cały łańcuch dostaw zlokalizowany jest w krajach wysokorozwiniętych (Unia Europejska, USA, Australia, Japonia, Nowa Zelandia) i zdecydowana większość pracowników zatrudniona jest w oparciu o umowę o pracę na czas nieokreślony, otrzymuje obowiązujące w danym kraju świadczenia socjalne, wynagrodzenie wykraczające ponad minimum krajowe, nie są znane przypadki łamania krajowego prawa pracy (np. prawa do zrzeszania się), a firma/marka inwestuje w pracowników poprzez podnoszenie ich kompetencji zawodowych, zapewnianie wysokiego standardu pracy lub zachęcając ich do działalności wolontariackiej.

Marka/Firma otrzymuje **3 punkty** w kategorii „standardy pracy”, **jeśli**:

- cały łańcuch dostaw zlokalizowany jest w krajach wysokorozwiniętych (Unia Europejska, USA, Australia, Japonia, Nowa Zelandia) oraz nie są znane przypadki łamania krajowego prawa pracy (np. prawa do zrzeszania się), surowce sprowadzane z krajów Globalnego Południa posiadają certyfikat poświadczający o przestrzeganiu podstawowych standardów pracy wg MOP (np. Rainforest Alliance etc.), a firma/marka inwestuje w pracowników poprzez podnoszenie ich kompetencji zawodowych, zapewnianie wysokiego standardu pracy lub zachęcając ich do działalności wolontariackiej.

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „standardy pracy”, **jeśli**:

- część etapów łańcucha dostaw zlokalizowana są w krajach Globalnego Południa, a firma/marka inwestuje w pracowników poprzez podnoszenie ich kompetencji zawodowych, zapewnianie wysokiego standardu pracy lub zachęcając ich do działalności wolontariackiej, jednak nie są znane dane na temat warunków pracy wszystkich pracowników.

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „standardy pracy”, **jeśli**:

- wszystkie etapy łańcucha dostaw zlokalizowane są w krajach Globalnego Południa, a firma/marka należy do inicjatywy wielostronnej mającej na celu poprawę standardów pracy w globalnym łańcuchu dostaw (np. Ethical Trade Initiative, Fair Labour Association) lub inwestuje w pracowników poprzez podnoszenie ich kompetencji zawodowych lub zachęcając ich do działalności wolontariackiej, jednak nie są znane wiarygodne dowody świadczące o przestrzeganiu przez markę wysokich standardów pracy

LUB

- cały łańcuch dostaw zlokalizowany jest w krajach wysokorozwiniętych, a większość osób wytwarzających produkty zatrudniona jest w oparciu o krótkoterminowe formy zatrudnienia (umowy zlecenie, o dzieło, zatrudnienie przez agencje pracy tymczasowej)².

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „standardy pracy”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje na temat standardów pracy w całym łańcuchu dostaw nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zapytanie wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

² Dotyczy firm zatrudniających powyżej 10 pracowników.

(2) Ekonomia społeczna

Marka/Firma otrzymuje **2 punkty** w kategorii „ekonomia społeczna, **jeśli**:

- prowadzi działalność na zasadach przedsiębiorczości społecznej (ma status np. spółdzielni, spółdzielni socjalnej, organizacji pozarządowej etc.) i swoje zyski przekazuje na cele społeczne/non-profit

LUB

- min. 40% zatrudnionych stanowią osoby ze środowisk wykluczonych lub zagrożone wykluczeniem społecznym³.

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „ekonomia społeczna”, **jeśli**:

- swoje zyski przekazuje na cele społeczne/non-profit;

LUB

- ponad 40% zatrudnionych stanowią osoby ze środowisk wykluczonych lub zagrożone wykluczeniem społecznym⁴;

LUB

- wspiera finansowo, merytorycznie lub marketingowo małych i lokalnych przedsiębiorców/rzemieślników/producentów/rolników.

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „ekonomia społeczna”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje na temat ekonomii społecznej nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zapytanie wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

(3) Przejrzystość

Marka/Firma otrzymuje **1 punkt** w kategorii „przejrzystość” jeśli:

- publikuje w sposób przejrzysty i czytelny dla konsumentów szczegółowe, roczne raporty dotyczące wpływu na środowisko oraz odpowiedzialności społecznej lub prezentuje na swojej stronie internetowej wyczerpujące informacje na temat wpływu na środowisko i społeczeństwo (w tym dane dot. stosowanych surowców, sposobów ich przetwarzania, warunków zatrudnienia pracowników i relacji z dostawcami).

Marka/Firma otrzymuje **0,5 punkt** w kategorii „przejrzystość” jeśli:

- publikuje ogólne raporty dotyczące wpływu na środowisko oraz odpowiedzialności społecznej lub prezentuje na swojej stronie internetowej częściowe informacje na temat wpływu na środowisko i społeczeństwo (w tym dane dot. stosowanych surowców, sposobów ich przetwarzania, warunków zatrudnienia pracowników i relacji z dostawcami).

Marka/Firma otrzymuje **0 punktów** w kategorii „przejrzystość”, **jeśli** nie spełnia żadnych z powyższych kryteriów **lub jeśli** informacje pozwalające ocenić przejrzystość marki/firmy nie są dostępne na oficjalnej stronie internetowej marki/firmy **lub jeśli** na zapytanie wysłane przez Fundację Kupuj Odpowiedzialnie marka/firma nie udzieliła odpowiedzi.

---

³ Osoby bezrobotne, niepełnosprawne, bezdomnie, uzależnione od alkoholu, narkotyków lub innych środków, uchodźcy, rodzice samotnie wychowujący dzieci, byli więźniowie, osoby nie posiadające doświadczenia ani konkretnych umiejętności zagrożeni bezrobociem

⁴ Jw.